

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Gminy *Pletenice* i *Poluchów* w obwodzie Brzeżańskim, celem założenia wspólnej szkoły w Pletenicach zobowiązały się po wieczne czasy wystawić budynek szkolny z pomieszkaniem dla nauczyciela i tenże utrzymywać zawsze w dobrym stanie, posprawić sprzęty szkolne i nauczycielowi, który oraz ma pełnić służbę diaka za pobieraniem dochodów niestałych do tej funkcji przywiązanych, płacić rocznie 100 zł. w. a. i oraz oddać mu w używanie grunt rozległości 1 morga, z którego dotąd użytkował każdorazowy diak.

Nadto gmina Pletenice zobowiązała się mieć staranie o otrzymanie ochędóstwa w szkole.

Okazaną temi ofiarami gorliwość o podniesienie szkół ludowych podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 2. kwietnia 1865.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Uwierzytelniony dotychczas przy c. k. dworze królewsko hanowerski nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister baron *Stockhausen* miał zaszczyt wręczyć Jego c. k. Apostolskiej Mości dnia 21. marca b. r. pismo odwołujące go z tej posady.

Nowomianowany królewsko hanowerski nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister przy c. k. dworze, generał-major *Knesebeck* miał zaszczyt d. 8. kwietnia b. r. wręczyć Jego c. k. Apostolskiej Mości pismo uwierzytelniające.

Uwierzytelniony dotychczas przy c. k. dworze nadzwyczajny poseł Jego Mości Sułtana książę *Callimaki* miał zaszczyt wręczyć Jego c. k. Apostolskiej Mości d. 6. kwietnia b. r. pismo odwołujące go z tej posady.

Nowo mianowany minister rezydent Ich Wysokości książąt Braunschweigskiego i Nassauskiego baron *Thienen-Adlerflycht* miał zaszczyt d. 6. kwietnia b. r. wręczyć Jego c. k. Apostolskiej Mości pismo uwierzytelniające.

Część nieurzędowa.

Lwów, 14. kwietnia.

Korespondent dziennika *Hamb. Nachrichten* donosił temi dniami z *Kielu*, jakoby austriacki komisarz baron *Halbhuber* skutkiem nalegań z *Wiednia*, żądał odesłania do *Wiednia* nadwyżek szlezwicko-holsztyńskiej administracji krajowej za rok obrachunkowy 1863/4. Dla wyjaśnienia stanu rzeczy powiada teraz *Wiener Abendpost*, że za porozumieniem się między rządami Prus i Austrii postanowiono, ażeby te nadwyżki używane były w ratach miesięcznych przedewszystkiem na pokrycie bieżących kosztów okupacyjnych.

Głosowanie sejmku związkowego z 6. kwietnia jest ciągle jeszcze przedmiotem zwawych rozpraw w dziennikach niemieckich. Ponieważ Prusy przedstawiały tak usilnie potrzebę poprzedniego załatwienia kwestyi prawnej, zwrócono z drugiej strony uwagę na potrzebę przyspieszenia owego jurydycznego zbadania rozmaitych pretensyi sukcesyjnych. Zdaje się, że nawet ze stanowiska pruskiego pojmują tę rzecz dość jasno.

Podług otrzymanych w *Berlinie* listów z *Petersburga* zatwierdziła rada państwa zeszłego piątku projekt nowej ustawy prasowej. Podług niego ma być zaprowadzona cenzura w miarę uznania (facultativ), i po trzykrotnem zawieszeniu dziennika może minister stanu zarządzić do czasu zawieszenia jego. Do przytłumienia dziennika potrzebną jest uchwała senatu. Ogłoszenie ustawy nastąpi zapewne jeszcze przed *Wielkanocą*.

Na posiedzeniu ciała prawodawczego z dn. 10. kwietnia były dalsze rozprawy nad poprawką do adresu względem stosunków kościoła do państwa. Komisarz rządowy, p. *Vuitry*, mówił przeciwko poprawce i mowa jego bardzo się podobała. Rząd nie chwyci się żadnych expulsi (Jezuitów i t. p.) lecz przestrzegać będzie niepodległości państwa, równie jak i niepodległości kościoła. Chacun chez soi. Społeczność świecka jest pełnoletnia i nie potrzebuje już ażeby przez kościół kierowaną była. To wiedzieć się powinno we *Francji* i wszędzie. Po tej mowie zamknięto rozprawy, pomimo oporu p. *Juliusza Favre*, który się jeszcze głosu domagał. Opozycja potem cofnęła swoją poprawkę i właściwy paragraf adresu przyjęty został 234 głosami. Arcybiskup paryzki obecny był na posiedzeniu izby.

Następnie rozpoczęto rozprawy nad paragrafem adresu, odnoszącym się do zewnętrznej polityki *Francji*. *Juliusz Favre* mówił o sprawach włoskiej, meksykańskiej, duńskiej i pruskiej. Żadna z tych

spraw nie znalazła załatwienia. Włochy zawsze jeszcze oczekują jedności swej, *Polska* swej rekonstytucji, w *Mexyku* nic nie zrobiono a w *Danii* zrobiono to, czego robić nie było potrzeba. Dalsze rozprawy ciągnęły się jeszcze przy odejściu poczty.

W *Rzymie* rozchodzą się pogłoski, iż część wojska francuzkiego zaraz po świętach wielkanocnych wieczne miasto opuści. Miano nawet już wyprzedzić wozy i konie dywizji, która *Rzym* opuścić ma. Z *Paryża* jednak zaprzeczają wiadomościom o częściovem ustąpieniu wojska francuzkiego, które tem mniej zdaje się do prawdy podobnem, iż *Francuzi* zajęci są walką z rozbójnikami i ściganiem band, które się w państwie rzymskiem pojawiają, przy czem wojsko francuzkie kilku ludzi w zabitych i rannych straciło. W *Rzymie* wszelako w sferach rządowych nie łądzą się już nadzieją, że konwencya wrześniowa wykonana nie będzie. Myślą i owszem o środkach jakie w skutek odejścia *Francuzów* użyte być mają. Zdaje się, iż na dworze rzymskim są dwa stronnictwa, z tych jedno mające na czele kardynała *Antonego* radzi pomnożyć armię rzymską do 12.000 ludzi i zostać w *Watykanie*, drugie zaś stronnictwo, pod wpływem *Jezuitów* będące, doradza wyjazd *Papieża*. Wnosić można, iż rząd papieżki skłonił się jednak w ostatnim czasie do pomnożenia armii, gdyż poseł francuzki, hr. *Sartiges*, który od dawna za tem przemawiał, często teraz bywa w dworze widziany i miano mu nawet odsłonić istotny stan finansów papieżkich.

W *Madrycie* ponowily się zaburzenia na dniu 10go b. m. Jak donosi telegram paryzki, zebrało się wieczorem tego dnia kilka grup w *Madrycie* przy *Puerto del Sol* i w okolicy, i wznosiły okrzyki ubliżające władzom. Zbiegowisko to zostało rozprószone, ale pomimo całej łagodności, z jaką postępowała władza publiczna, wydarzyło się kilka pożałowania godnych wypadków. Nazajutrz panowała zupełna spokojność, a rząd postanowił użyć wszelkich potrzebnych środków, ażeby utrzymać porządek i uszanowanie dla prawa.

Sesya duńskiej rady państwa została zamknięta na dniu 11go b. m. Minister stanu odczytał poselstwo królewskie, w którym Monarcha ubolewa nad tem, że sprawa konstytucyjna nie została załatwiona, i oświadcza, że obawia się skutków dalszego trwania tego stanu, jeżeli nieba nieraczą odwrócić niebezpieczeństwo.

II.

Lwów, 13. kwietnia. W wczorajszym artykule staraliśmy się wykazać, że znizienie taryfy czyli cen transportu na naszych kolejach żelaznych pożądanem jest w interesie gospodarstwa krajowego, i że znizienie takowe nastąpić może bez nadwężenia zysków towarzystw kolei; albowiem niższe ceny transportu, jak to się już w praktyce okazało, powiększają niezmiernie napływ towaru, a tem samem pomnażają obrót i dochód kolei.

Dziś chcemy zwrócić uwagę na taryfę kolei galicyjskiej *Karola Ludwika*, jako kraj nasz najbliższej obchodzącej i wykazać, że istotnie taryfa ta nietylko nie odpowiada słusznym wymaganiom gospodarstwa krajowego, ale nawet ze względu na własny interes przedsiębiorstwa okazuje się w niektórych pozycjach zbyt wysoką, tak dalece, że wiele artykułów równie ze szkodą przedsiębiorstwa kolei jak i ze szkodą gospodarstwa krajowego w małych tylko ilościach i w stosunkach nadzwyczajnych, kolejają się transportują, a nawet niektóre dla wysokości taryfy wcale transportowane być nie mogą.

Na dowód naszego twierdzenia pozwalamy sobie przedewszystkiem zwrócić uwagę na różnicę, jaka zachodzi między taryfą transportu na kolei galicyjskiej, a taryfami innych kolei. Różnica w ogóle jest ta, że ceny transportu na kolei galicyjskiej obliczone według należytości od cetnara cłowego (89.3 funt. wied.) na jedną milę austriacką, po większej części są wyższe aniżeli na innych kolejach państwa austriackiego, a znacznie wyższe niż na kolejach pruskich. Tak n. p. cena transportu zboża na kolei galicyjskiej tak wewnątrz kraju jak i przy wywozie za granicę wynosi od cetnara cłowego na jedną milę 2 c., podczas gdy na kolei północnej cena ta w handlu wewnętrznym wynosi 1.56 kr. a na kolei południowej 1.25 kr.; w Prusiech zaś na linii do *Wrocławia* $\frac{9}{10}$ kr. a do *Szczecina* $75\frac{1}{100}$ kr. w. a. Od jarzyn, kartofli i nabiata płaci się na kolei galicyjskiej od cetnara i mili w obrocie wewnętrznym $2\frac{1}{2}$ kr. (z dodatkami azia) w wywozie za granicę 2 kr., na kolei północnej w obrocie wewnętrznym 2 kr., na kolei południowej 1.74 kr.; zaś na linii do *Wrocławia* 1.33 kr. a do *Szczecina* 1.3 kr. Ceny transportu na wozu od cetnara i mili wynoszą na kolei galicyjskiej 2 kr., na kolei północnej 1.6 kr., na południowej 1.58, na *Wrocławskiej* 0.9, na *Szczecińskiej* 0.75 kr. w. a. Węgiel kamienny i torf opłaca się na kolei galicyjskiej 1.02 kr., na kolei północnej 1.1 na południowej 1 kr.; pruskie zaś koleje zaprowadziły taryfę od węgla po $\frac{5}{12}$ kr. w. a. od cetnara i mili,

Za transport nafty płaci się od cetnara i mili: na kolei galicyjskiej w obrocie krajowym 2.2 kr. w wywozie za granicę 2 kr.; na kolei północnej 2, na południowej 2.6, zaś na Wroclawskiej 1.33 kr. a na Szczecińskiej 1.8. Za transport z e l a z a: na kolei galic. 2 kr., na północnej 1.6, na południowej 1.5 kr. zaś na Wroclawskiej 0.9 kr. a na Szczecińskiej 0.75 kr. Za transport m a c h i n od cetnara i mili: na kolei galic. w obrocie wewnętrznym 4.33, w wywozie za granicę 2.37, na kolei północnej 3.93, na południowej 3.51, na Wroclawskiej 2.6 kr. Za transport d r z e w a n a o p a ł i b u d u l c u: na kolei galic. 2 kr., na północnej 1.6, na południowej 1.14, na Wroclawskiej 0.9, na Szczecińskiej 0.75 kr. w. a. od cetnara i mili.

Przytoczyliśmy tu zestawienie taryfy kilku artykułów produkcji krajową szczególnie obchodzących. Ze różnica w wysokości tych taryf nie wypada na korzyść krajowego gospodarstwa, rzeczą jest zanadto widoczną, zwłaszcza jeżeli się zważy niskie ceny naszych produktów w porównaniu z wysokością taryfy transportu kolei galicyjskiej. Nadto uderza i ta okoliczność, że przy niektórych artykułach, jak n. p. przy jarzynach i nabiale, przy nafcie, maszynach i innych, ceny transportu koleją galicyjską wewnątrz kraju są wyższe, aniżeli ceny przy wywozie za granicę. Nie podlega też żadnej wątpliwości, że zniesienie taryfy na kolei galicyjskiej, a przytem przynajmniej zrównanie zupełne cen transportu w obrębie kraju z cenami wywozu za granicę wielce przyczyniłoby się mogło do ożywienia handlu, do podniesienia produkcji i do podźwignienia gospodarstwa w naszym kraju.

Zachodzi tylko pytanie, czyli zniesienie przynajmniej niektórych cen transportu na kolei galicyjskiej przyniosłoby uszczerbek jaki w dochodach i zyskach przedsiębiorstwa?

Już samo przekonanie nie podpadające żadnej wątpliwości, że taniość transportu podniosłaby produkcję i ożywiłaby handel krajowy, powinno służyć za dostateczną gwarancję, że zniesienie taryfy nie tylko nie przyniesie straty, ale owszem przysporzy dochodów przedsiębiorstwu kolei galicyjskiej. Produkcja bowiem kraju naszego niezmiernie może być spotęgowana, idzie tylko o odbyt produktów, a ten znowu przy ułatwieniu transportu niezmiernie rozszerzyć się może.

Wiemy, że transport zboża na kolei galicyjskiej mimo stosunkowo wysokiej taryfy wynosił w roku 1861 1,069.124 cetnarów, w roku 1862 1,317.219 cet., a w roku 1863 1,505.242 cet. Były to rzeczywiście ilości znaczne, lubo może jeszcze nie zupełnie odpowiednie produkcji krajowej. Ale należy mieć na uwadze, że właśnie pomienione trzy lata, a zwłaszcza rok ostatni były latami wyjątkowymi. Znaczne bowiem ilości zboża szły do Węgier dotkniętych nieurodzajem, a i wielki brak zboża za granicą przy wysokości azya czynił nawet przy wysokich cenach transportu wywóz zboża możliwym i zyskowym. Już rok przeszły 1864 nie wykazał zapewne tak znacznego wywozu, a w roku bieżącym nastąpiła w tym względzie prawie zupełna stagnacja, i rzadko kiedy słychać, żeby mniejsze nawet ilości zboża koleją galicyjską transportowano. Nie można przeto wątpić, że stagnacja ta przy stosunkowo niskich cenach zboża w naszym kraju nieochylnieby ustała, gdyby zniżono ceny transportu.

Monarchia Austriacka.

Wiedeń, 12. kwietnia. (*Wiadomości bieżące.*) Wczoraj po południu odbyła się u Arcyksięcia Rainera rada ministeryalna.

Fml. baron Sokesewics przybył tu przedwczoraj wieczorem z Zagrabia. — Książę A. Chimay odjechał wczoraj do Bruxeli. — Przybyli: Baron Walterskirchen sekretarz legacji z Paryża, pan Glasenop c. rosyjski admirał z Petersburga, kapitan Heneage król. angielski kuryer z Belgradu.

(*Dar.*) Jego Mość Cesarz Ferdynand raczył ofiarować 400 zł. na budowę gr. k. cerkwi w Zaleszczykach.

(*Eksportacja zwłok księcia Liechtensteina*) jenerała jazdy odbyła się wczoraj. Kondukt wojskowy pod dowództwem jenerała jazdy Edmunda księcia Schwarzenberga składali: Fml. Ruckstuhl, jenerał-major Gaissler, c. k. szwadron żandarmeryi gwardyi przybocznej, kompania c. k. straży zamkowej, pułki piechoty heski N. 14, Króla Belgów N. 27, hrabiego Jelacica N. 69, i księcia Holsztynu N. 80. z każdego 1 batalion, dwa pierwsze z muzyką pułkową; cztery szwadrony pułku kirasyerów Króla saskiego N. 3 z muzyką pułkową i 12 dział 8 funtowych. Dywizya batalionu pułku piechoty Wielkiego księcia heskiego N. 14 z muzyką, wyprowadzała zwłoki z pomieszkania przy ulicy Schenkenstrasse i asystowała w pochodzie przez ulice Bankgasse i Herrngasse do kościoła parafialnego OO. Szotów. W kościele Szotów stósownie do żałobnej uroczystości czarno wybitym i rześisto oświetlonym, zgromadzili się tymczasem członkowie wszystkich w Wiedniu obecnych rodzin szlacheckich, c. k. radcy tajni, szambelanowie, podczasy, kawalero-wie orderów, radcy państwa, urzędnicy dworscy i wielu innych dostojników. Benedykcyja zwłok odbyła się przy odgłosie wszystkich dzwonów. Arcyksiężęta Albrecht, Rainer i Wilhelm znajdowali się w oratoryum. Po benedykcyi odprowadzono zwłoki do dworca kolei północnej, poczem odwiezione zostały do grobów familijnych w Mährisch Krommau. Piechota i artyleryja ustawione frontem do dworca kolei dawały przepisane salwy honorowe.

(*Reklamacye rządu austriackiego w Księstwach Naddunajskich i w Serbii.*) W czasie ostatniej rozprawy w izbie deputowanych nad budżetem ministeryum spraw zewnętrznych, deput. Schindler wspominał o poddanych austriackich, których zwabiono

do Księstw Naddunajskich, a gdy zostali bez chleba, odsełano ich za granicę przykutych za szyję do długiego łańcucha, który to okropny pochód odbywać musieli pod eskortą mołdawskich dorobańców, rząd zaś austriacki żadnej z tego powodu nie żądał satysfakcyi. Zarzut ten, rządowi austriackiemu czyniony, żadnej nie ma podstawy. Bo już pod dnem 24. kwietnia 1864 r. konsulat jeneralny austriacki z polecenia ministeryum spraw zewnętrznych robił silne bardzo przedstawienie przeciwko tak barbarzyńskiemu postępowaniu. Oweczesny prezes rumuńskiej rady ministrów, p. Kogalniczan, odczytał w skutek tej reklamacyi okólnik do wszystkich prefektów rozestany, w którym to okólniku p. Kogalniczan dotychczasowy sposób transportowania ludzi nazwał barbarzyńskim, który opinia publiczna dawno już potępiała, jako hańbę dla narodu rumuńskiego. Już w przeszłym roku minister zakazał używania przykucia do łańcucha za szyję. Minister polecił zarazem użycie lekkiego okucia na ręce i polecił prefektom, ażeby mu donieśli o wypełnieniu tego rozkazu gwoli zmiesienia takiego barbarzyństwa na ziemi rumuńskiej. Okólnik nakazywał, ażeby uwolnieni z więzienia zbrodniarze i włóczęgi pod żadnym pozorem okuci transportowani nie byli. Jeneralny konsulat austriacki w Bukareszcie zawiadomił o tem rozporządzeniu wszystkie podwładne sobie konsulaty, z poleceniem, ażeby przestrzegali wykonania tego rozporządzenia i wszelkie zboczenia jeneralnemu konsulatowi donieśli.

Pokazuje się ztąd, iż Austria nie zaniechała wystarać się o usunięcie barbarzyńskiego zwyczaju.

Teraz właśnie toczą się negocyacye z rządem Księstw Naddunajskich o kartel względem wydawania dezertorów i włóczęgów. Nowa konwencya, spodziewać się tego można, lepiej odpowie celowi jak dawniejsza konwencya z Multanami i Wołoszczyzną.

Co zaś dotyczy wypadków w Majdanpeku, o których deput. Schindler również wspominał, rzecz ma się jak następuje:

W kopalniach serbskich w Maidanpeku było od roku 1858 kilku poddanych austriackich i saskich przez kilka lat w robocie. Nie dotrzymano im warunków, któremi ich przy ugodzie łudzono i c. k. jeneralny konsulat w Belgradzie dołożył starania gwoli uwolnienia ich z przykłej sytuacji. Od tego czasu nie zasłyszano, ażeby poddania austriaccy znowu jako górnicy do Maidanpeku udawać się mieli.

Francya.

Paryż, 9. kwietnia. (*Różne wiadomości.*) *La France* zaprzecza pogłoskom przez dzienniki francuzkie i włoskie rozsiewanym, jakoby poseł francuzki w Rzymie, hr. Sartiges, widząc, iż na pozycyi swej utrzymać się nie może, żądał odwołania swego lub jaśniejszych instrukcyi. Dziennik ten zapewnia, iż przyjacielskie stosunki rządu francuzkiego z dworem rzymskim w niczem się nie zmieniły. Nikt mu jednak nie wierzy. Wspólne środki, jakich się rządy francuzki i włoski chwyciły dla wytepienia rozbójnictwa na granicy rzymskiej, dowodzą, iż raczej między Francją a Włochami ściśle panuje porozumienie. Rząd papieżki cierpi na tem w powadze i udzielności swej, iż wojska włoskie ścigać mogą rozbójników na terytorium papieżkiem. Rząd papieski protestować miał w ministeryum spraw zewnętrznych przeciw takiemu naruszeniu swej udzielności.

Ciała prawodawcze odroczone być ma w dniu 12. kwietnia, do tego dnia skończyć się mają rozprawy nad adresem. Są wprawdzie jeszcze kilka ważnych kwestyi do rozebrania, Cesarz jednak życzy sobie, ażeby rozprawy w skutek świąt wielkanocnych przerwane nie były.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 11go kwietnia. (*Zaprzeczenie.*) Czytamy w *Dzien. Warsz.*: Chociaż odpowiadamy milczeniem na wszystkie puffy i kaczki o mniemanem zjednoczeniu — *union*, wcielaniu — *incorporation*, przyłączeniu — *annexion* i t. p. Królestwa Polskiego do cesarstwa, które, nawiasowo powiemy, oddawna przyłączone jest do cesarstwa, jako część do całości, jako członek do swego ciała fabrykowane przez korespondentów gazet zagranicznych, szczególnie niemieckich szląsko-pruskich, a głównie w *Bresl. Ztg.*, jednakże płody te czasem dochodzą do najwyższego stopnia humorystyki i mimowoli wywołują uśmiech usilnie proszący się do druku. Cóż, zdawałoby się, może być prostszego, prawniejszego nad to, że człowiek będący w służbie rządowej wyjeżdża na urlop dla odowiedzenia chorej matki? Oto na przykład książe Czerkaski, dyrektor główny komisji spraw wewnętrznych i duchownych, w tym właśnie celu udał się na kilka dni do Moskwy; i cóż na to humorystyczni korespondenci? Rozumie się: ogromna reforma, przewrót w całym kraju: książę chce się podać do dymisyi — już się podał — podanie jego przychylnie przyjęto itd. itd. *Risum teneatis amici.* Ludzie, postawieni w wyższych rządowych sferach, nie mogą się poruszyć, żeby nie posypały się na nich puffy i kaczki z korespondencyj dziennikarskich, jak z rogu obfitości.

(*Okólnik jenerał-policmajstra w Królestwie Polskiem z dnia 9. (21.) marca 1865.*) Naczelnik wojenno-topograficznego pomiaru Królestwa Polskiego zawiadomił mnie, że polowe roboty w lecie roku bieżącego będą prowadzone w powiatach: rawskim i piotrkowskim, w gubernii warszawskiej, radomskim, opoczyńskim i kieleckim w gub. radomskiej, i w zachodniej części powiatu łukowskiego w gub. lubelskiej; wszystkie stopnie mające być wykomen-

derowane do robót polowych, oprócz pomocnika naczelnika pomiaru będą podzielone na trzy oddziały pod zwierzchnictwem ober-oficerów korpusu topografów, każdy zaś oddział na 9 partyi składających się z jednego oficera lub starszego topografa jako prowadzącego pomiar, przy nim dla posługi komendy z jednego podoficera i 5 szeregowców, przykomenderowanych z miejscowych wojsk warszawskiego wojennego okręgu; miejsce pobytu naczelników oddziałów pomiarowych oznacza się na czas robót letnich w miastach: Radomiu, Opocznie i Piotrkowie. Polowe te roboty mają odbywać się od 10. kwietnia do 10. lub 15. października roku bieżącego. Przytem generał-lejtnant Stirenkrantz prosi, abym wydał rozporządzenie co do udzielania przez wojenno-powiatowych i cząstkowych naczelników wszelkiej prawnej pomocy i opieki stopniom przy pomiarach, a także co do ogłoszenia w gazetach i obwieszczenia wszędzie mieszkańcom, że dokonywany wojenno-topograficzny pomiar, jedynie w celu ułożenia dokładnej mapy kraju, nie ma najmniejszego związku z rozporządzeniem rządu co do nadania włościanom gruntów. W skutku tego i w uzupełnieniu mego okólnika z 15. (27.) grudnia 1864 roku proszę wojenno-powiatowych i cząstkowych naczelników o udzielanie generał-lejtnantowi Stirenkrantz i wszystkim stopniom wojenno-topograficznego pomiaru wszelkiej prawnej pomocy przy wykonywaniu włożonego na nich poruczenia.

Rosya.

(Ochotnicy do wojska.) Dziennik Mosk. Wied. donosi: Podczas teraźniejszego poboru w zarządzie rekruckim zytomiernskim przedstawiono i przyjęto wielu ochotników najetych za obce rodziny. Najwięcej ochotników, jak się tego można było spodziewać, przedstawili żydzi. Nadanie żydom na równi z innymi stanami opodatkowanymi, obszernego prawa wynajmowania za siebie ludzi z drugich gmin, klas, bez ograniczenia stanu i wyznań, poszło im nadzwyczaj po myśli. Z wyjątkiem jakich czterech lub pięciu wypadków, w których przedstawieni zostali do przyjęcia żydzi, wszystkie kolejne rodziny żydowskie dostawiały ochotników głównie ze szlachty.

Kronika.

(Pożary.) Dnia 4. b. m. zniszczył pożar na Zniesieniu pod Lwowem dach na domu włościanina Alex. K. Przyczyna pożaru nie jest wiadoma.

Dnia 2. b. m. z rana pokazał się ogień w Jaśniskach w obwodzie lwowskim w karczmie należącej do rz. kat. probostwa, ale ugaszono go wcześniej i zgorzała tylko szopa zajądowa.

Dnia 7. b. m. wieczorem zniszczył pożar w Weremieniu w obwodzie sanockim dom włościanina Piotra S., stajnię i mały zasób zboża, razem wartości 91 złr. 19 c. w. a. Ogień miał być podłożony i wytoczono już śledztwo w tym względzie.

(Wylew.) Z powiatu sieniawskiego donoszą, że w pierwszych dniach b. m. wystąpiła rzeka Lubaczówka z brzegów, poprzerywała jary w Rudawie i Czerwonej Woli, uszkodziła most w Monasterze, tak że musiała ustać komunikacja i zalała okoliczne łąki i grunta.

Także rzeka San zalała kilka miejsc w powiecie radymnieckim i popsuła mosty i drogi, ale z dniem 7. b. m. zaczęły już wody upadać.

(Ruszenie lodów na Wiśle.) Z Tarnobrzega donoszą, że lody na Wiśle ruszyły dnia 3go b. m. i odchudzą bez żadnej przerwy, tak że doład niezachodzi żadna obawa wylewu.

(Świątokradztwo.) „Czas“ donosi: Dzisiejszej nocy (11. b. m.) okradziono kościół N. P. Maryi. Złodziej obeznany jak najdokładniej nie tylko z miejscowością, ale i ze wszystkimi okolicznościami mogącymi mu posłużyć do spełnienia zbrodni, ukrył się, jak się zdaje, za obraz umieszczony na wschodach w odgąsach z zakrystyi do małego chóru i dał się tam zamknąć. Naprzód więc wyłamał drzwi, żelazem wyłożone, do szafy w ścianie zakrystyi i kłótkę przy nich oderwał. Tam były klucze od skarbcu. Otworzywszy skarbice, wiedział, gdzie szukać kluczy do schówek, i wy dobył z nich to tylko, co miało największą wartość, i unieśli się dalo. Nie brał też naczyń pończacanych, nie brał miedzianych pieniędzy, lecz pieniądze wysypawszy na obrus, który rozpostarł, wybrał z nich srebrne i złote tudzież banknoty. Między skradzioną gotówką wiadomo tylko, że pieniądze składowe na odnowę ołtarza czyniły przeszło 1000 złr. i reszta były pieniądze funduszowe kościelne. Z naczyń i kosztowności wziął dwa starożytne szczyerzłote kielichy z patynami, wysadzone i emaliowane, jeden z 15go drugi z 16go wieku, jedne zapewne pozostałości po szwedzkich rabunkach, cenione w materyale na 2500 złr.; złoty łańcuch archiepiskopata z krzyżem i herbem niegdyś X. Łopackiego, ceniony na 300 złr., kilka pierścieni, z których jeden z dużym soliterem i 22 brylantami, drugi z 17 brylantami, różę złotą z monstrancyi sadzoną rubinami cenioną na 700 złp. i kilka innych drobnych przedmiotów, co dopiero sprawdzonem będzie ze spisów inwentarza. Wartość tych skradzionych rzeczy nie jest jeszcze dokładnie oznaczoną; wynosi ona podobno od 5 do 7000 złr., pomijając wartość ich artystyczną i pamiątkową.

Zabrawszy te rzeczy i prawdopodobnie obwinawszy je w obrus kościelny, zbrodniarz chcąc się wydostać z zakrystyi szukał klucza do małego chóru, lecz tym razem klucz ten nie leżał w swoim miejscu, wyłamał zatem drzwi do chóru i ztamtąd uwiązawszy linkę powyżej grobowca Kromera, spuścił się po niej do kościoła. Na progu zakrystyi zostawił młotek, dwa dłuta i świecę, bo przyswiecał sobie w skarbcu, lecz nie lękał się zdradzić się światłem przy zamkniętych okienkach. Z kościoła otworzył okno ponad pobocznymi drzwiami do kruchy pod kapturą kuśnierską i oknem tem spuścił się do kruchy, której zewnętrzne wrota były tylko zaporą opatrzone, i tak dostał się bezpiecznie na ulicę. Na dłucie i świecy były ślady krwi, widocznie więc zbrodniarz skaleczył się przy robocie. Narzędzia te były zupełnie nowe; poznał je p. Tomasz

Górecki jako u niego kupione. Inne także okoliczności rzuciły podejrzenie na domniemanego sprawcę, który został dziś aresztowany. Inspektor policyjny p. Szewek, znający, jako tutejszy, stosunki i ludzi, prowadził pierwsze kroki śledcze.

Aresztowano dotąd cztery osoby podejrzane o udział w tej zbrodni.

(Wykaz chorych i umierających w Petersburgu.) Dzienniki Petersburskie podają codziennie autentyczne wykazy chorych i umierających w Petersburgu. „Inwalid“ z 6. i 8. b. m. podaje następujące wykazy z dn. 3. 4. b. m.: D. 3. było chorych 3792, przybyło 275, wyzdrowiało 213, umarło 20, pozostało w szpitalach 3774. Dn. 4. przybyło 241, wyzdrowiało 194, umarło 72, pozostało w szpitalach 3749.

(Do statystyki Rosyi.) Pod względem rozdziału mieszkańców podług stanów, należy zwrócić uwagę na jedną osobliwość gubernii mińskiej, — mianowicie na nieproporcjonalność stanu szlacheckiego do ogólnej liczby mieszkańców. Gdy w guberniach wielkoruskich szlachta stanowi po większej części $\frac{1}{100}$ a rzadko $\frac{1}{75}$ ludności, w mińskiej stanowi ona $\frac{1}{18}$ część. Na ogólną ludność gubernii 978,611 dusz — podług wiadomości za r. 1857 — prawosławnych jest cztery razy więcej aniżeli katolików; ale w stanie szlachty i urzędników — na stu prawosławnych przypada 240 katolików. Po powiatach liczba katolików wzrasta w miarę zbliżenia do miast Warszawy i Wilna; i tak w powiecie mińskim stanowią oni 90%; w nowogrodzkim 33%; w mozyrskim zaś 9%; w bobrujskim 8%, a w reczyckim 6%.

(Papier z drzewa brzoźowego i osikowego.) Z nad Saali. Okolica ta znalazła się w posiadaniu produktu, którego zalety mogą wywrócić całą naukę o dochodach z lasów. Aż dotąd używano drzewa osikowego i brzoźowego, w które okoliczne lasy obfitują, tylko na dysze, fornery i miotły, a najczęściej nawet na paszę dla wołów; i dopiero spostrzegłszy, że zagranica zbyt często poszukuje tego drzewa, odgadnięto, że musi ono służyć do wyższych celów niż dotychczasowe. I tak jest rzeczywiście, gdyż drzew tych, dla ich delikatnego białego włókna używają zamiast szmat do wyrobu wyborowego i nader taniego papieru drukowego. Drzewo się suszy, trze i przerabia w masę, na której dopiero chemia pokazuje swoje sztuki.

(Śnieg w górach Harz.) W ostatnich czasach spadł w górach Harz tak wielki śnieg, że np. w mieście Wernigerode mieszkańcy nie mogli się przeprowadzać d. 1. kwietnia, bo wszystkie ulice były zasypane na sążeń w górę.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 13. kwietnia. C. k. uprzyw. galicyjska kolej Karola Ludwika zaprowadza od 15. kwietnia b. r. zniżoną taryfę przewozu trzody chlewnej, a mianowicie od wozu według jego objętości 1 złr. 5 c. do 1 złr. 40 c. w. a. Kolej północna przyjęła także tę taryfę.

Brzeżany, 4. kwietnia. Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w II. połowie z. m. na targach w obwodzie Brzeżańskim były następujące:

	Miejsce targu:											
	Brzeżany		Bóbrka		Burażyn		Chodorów		Kozowa		Podhajce	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	walutą austryacką											
Mec pszenicy . . .	2	42	2	75	2	40	3	.	2	.	2	40
„ żyta . . .	1	62	2	.	1	50	2	.	1	20	1	40
„ jęczmienia . . .	1	26	1	60	1	20	1	50	.	90	.	90
„ owsa	88	1	.	.	80	1	.	.	55	.	60
„ hreczki . . .	1	70	1	20	1	40	1	60	1	20	1	30
„ kukurudzy	1	70	.	.	2	.	2	65
„ ziemniaków . . .	1	32	1
Cetnar siana . . .	1	30	1	50	1	30	1	50	1	10	1	50
„ wełny
„ nasienia koniczu
Sąg drzewa twardego . . .	5	.	6	.	6	.	5	20	7	.	6	72
„ „ miękkiego . . .	4	.	5	.	4	60	4	10	5	50	.	.
Funt mięsa wołowego	13	.	10	.	10	.	11	.	12	.	10
Mas okowity	65	.	30	.	38	.	45	.	40	.	40

Wrocław, 11. kwietnia. (Albert Pariser i spółka.) Znaczący spadek cen bawełny spowodował wielką stagnację w handlu wełną, której ceny zagrożone są znacznym obniżeniem. Pokazuje się teraz jak znaczny był wpływ braku bawełny na ceny wełny; dziś większa część kupców na wełnę nie pokazują się weale na targu, czekając na dalszy obrot rzeczy. Fabrykanci sukna wstrzymują się z zakupem wełny w obec bliskiego jarmarku Lipskiego i bliskiej strzyży, tak iż obroty w handlu wełną, dawniej tak ożywione, w zupełnej dziś znajdują się stagnacji.

Handel zboża w zupełnym uspieniu, ceny tutejsze tak niskie, iż żadnego interesu dla Galicyi mieć nie mogą.

Koniczynę czerwoną płącą ciągle po cenach ogromnych, do 24 tal. za cetnar towaru wyborowego. Popyt jednak cokolwiek zmniejszać się poczyna.

Rzepak zimowy galicyjski 180 do 222 srebrników za 150 \mathcal{E} cłowych, przy dość ożywionym odbycie.

Ostatnia poczta.

Wenecya, 11. kwietnia. Urzędowa Gaz. di Verona nazywa weneckiego korespondenta do paryzkiego dziennika Pays złą-

śliwym kłamcą, który w niegodny sposób nadużywa zaufanie dzien-

Berlin, 12. kwietnia. Provinc. Corresp. pisze: Mowa tro-

Turyń, 11. kwietnia. Komisya do sprzedaży kolei żelaznych

Lizbona, 11. kwietnia. Journal de Comercio donosi o za-

Przyjechali do Lwowa.

Hotel George: PP.: Hr. Borkowski W., z Winniczek. — Niezabitowski

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 13. kwietnia. PP.: Abancourt Xa, do Lwoczy. — Komarnicki B., do Sassowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 13. kwietnia 1865.

Table with 6 columns: Pora, Barometr, Stopień ciepła, Stan powietrza, Kierunek i siła wiatru, Stan atmosfery.

Kurs Lwowski.

Dnia 13 kwietnia

Table with 4 columns: gotówka, towarem, and two sub-columns for each.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 13. kwietnia.

Table with 3 columns: zlr., kr., and two sub-columns.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 11. kwietnia

Main financial table with multiple columns for various exchange rates and prices.